747/06

Den 1. maj 2006 blev i sag nr. 68.048:

xxxxx x xxxx xxxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxx

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstagerne, der har fritidshusforsikring med retshjælpsdækning i Tryg Forsikring A/S, klager ved deres advokat over, at selskabet i tilknytning til retshjælpsdækningen har afvist af at give forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til en påtænkt retssag mod selskabet. Endvidere har klagerne i henhold til lov om forbrugerbeskyttelse ved erhvervelse af fast ejendom tegnet ejerskifteforsikring i det indklagede selskab og klager ved deres advokat over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning over ejerskifteforsikringen i forbindelse med frostsprængning af rørinstallation og efterfølgende vandskade i klagernes sommerhus.

Selskabet har afvist at give forhåndstilsagn om retshjælpsdækning med henvisning til, at klagerne ikke har rimelig grund til at føre sagen.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning over ejerskifteforsikringen under henvisning til, at der bl.a. ikke er tale om en skade i forsikringsbetingelsernes forstand.

Det fremgår af sagen, at klagerne købte ejendommen med overtagelse pr. 1/9 2003.

I vinteren 2003/2004 opholdt klagerne sig på Grønland og anmodede derfor deres søn om at gøre fritidshuset klar til vinteren.

Den 9/9 2003 tog sønnen op til fritidshuset, hvor han lukkede for udendørs stophane, der er placeret i ejendommens målerbrønd, hvorved vandforsyningen ind til ejendommen blev lukket.

Ejer af naboejendommen K.A. hjalp sønnen med at lukke for stophanen. K.A. bekræftede over for politiet, at hun havde hjulpet sønnen med lukning af vandforsyningen.

Efter lukningen kontrollerede sønnen, at vandforsyningen til ejendommen var afskåret ved at åbne for vandhanerne i fritidshuset.

I løbet af efteråret/vinteren 2003/2004 blev den udendørs stophane til ejendommen åbnet af ukendt person.

Opsynsmand E.A. fra T. sommerhustilsyn oplyste, at det var en genbo til klagernes fritidshus, der opdagede vandskaden i januar 2004.

Ca. 250 kubikmeter vand fossede ud i klagernes fritidshus med deraf følgende skader på ejendommen.

I forbindelse med efterforskningen af sagen konstaterede politiet, at der foregik uhensigtsmæssig adfærd i området. Politiet indstillede imidlertid efterforskningen, da der ikke var rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som forfulgtes af det offentlige, var begået.

Klagerne anmeldte vandskaden under deres fritidshusforsikring, men selskabet afviste at dække skaden, og klagerne indbragte herefter sagen for nævnet, som ved ankenævnskendelse nr. 64.482 afgjorde, at klagen ikke kunne tages til følge. Af nævnets udtalelse fremgår:

> "Nævnet må efter naboens vidneforklaring afgivet til politiet lægge til grund, at stophanen blev lukket den 9/9 2003 og senere åbnet af uvedkommende. Nævnet må ligeledes lægge til grund, at installationerne i huset ikke blev tømt for vand, ligesom huset ikke var opvarmet. Årsagen til frostsprængningen må efter nævnets opfattelse

være, at anlægget ikke er tømt for vand, og at huset ikke er opvarmet. Disse forhold finder nævnet kan bebrejdes klagerne eller deres søn, idet nævnet bemærker, at klagerne må tåle identifikation med deres søn. Sikkerhedsforskriften er derfor efter nævnets opfattelse overtrådt ved en forsømmelse. Da nævnet ikke finder det godtgjort, at forsikringsbegivenheden ville være sket, hvis overtrædelsen ikke havde fundet sted, kan nævnet ikke pålægge selskabet at betale erstatning. Det bemærkes, at nævnet ikke på det foreliggende grundlag kan bedømme, om og i hvilket omfang skaden eventuelt måtte være forværret som følge af, at stophanen blev åbnet af uvedkommende.

Med dette forbehold bestemmes: Klagen kan ikke tages til følge."

I skrivelse af 7/7 2005 til selskabet anmodede klagernes advokat om retshjælpsdækning til anlæggelse af retssag mod selskabet. Af skrivelsen fremgår bl.a.:

"Det vil under retssagen blive gjort gældende, at forsikringsselskabet er forpligtet til at dække vandskader sket som følge af frostsprængning af rørene i fritidshuset.

Mine klienter har draget omsorg for opfyldelse af sikkerhedsforskriften lukning af vandtilførsel til ejendommen - som foreskrevet i forsikringsbetingelserne.

Forsikringsankenævnet har den 2. maj 2005 afvist mine klienters klage over forsikringsselskabets afvisning, idet ankenævnet afgjorde, at mine klienter kan bebrejdes for ikke at have tømt installationerne i fritidshuset for vand, hvorved der skete frostsprængning af rørene. Forsikringsankenævnet nævner imidlertid også, at man ikke på det foreliggende grundlagt kan bedømme, hvorvidt skaden måtte være forværret som følge af at stophanen blev åbnet af uvedkommende.

Det faktum at den indvendige hovedhane ved toilet ikke var lukket medfører efter min opfattelse ikke, at selskabet kan afvise dækning.

Såfremt mine klienter havde draget omsorg for tømning af installationerne for vand, ville der alligevel have været sket frostsprængning, idet der alligevel ville løbe vand i anlægget ved den uberettigede åbning af vandforsyningen til ejendommen.

Såfremt vandforsyningen til ejendommen var forblevet afbrudt, ville der ikke have trængt ca. 250 kubikmeter vand ind i huset med de voldsomme ødelæggelser til følge, men kun en begrænset mængde på omtrent 15-20 liter vand - svarende til det vand, der havde stået i rørene, hvilket næppe ville have forårsaget større skade."

I skrivelse af 13/7 2005 til selskabet anmeldte klagernes advokat vandskaden over ejerskifteforsikringen. Af skrivelsen fremgår bl.a.:

"I forbindelse med gennemgang af ejendommens installationer efter at vandskaden var sket blev det konstateret, at den indvendige hovedhane ikke opfyldte myndighedernes krav. Undersøgelserne er foretaget af VVS-firmaet K.L. v/ansat J.L., der samtidig oplyste, at fejlen ved denne installation kan have medført udsivning af vand og dermed frostsprængning, uanset om hanen havde været lukket.

Jeg vedlægger kopi af erklæring om sagen af 15. juni 2004 underskrevet af J.L.

På denne baggrund er det min opfattelse, at forholdet er omfattet af ejerskifteforsikringen."

I skrivelse af 5/8 2005 til klagernes advokat meddelte selskabet, at det ikke fandt det sandsynliggjort, at sagen ville kunne gennemføres med et gunstigt resultat for klagerne, og selskabet benyttede sig derfor af dets ret og pligt til at tage forbehold for retshjælpsdækning til sagen. I den forbindelse henviste selskabet til forsikringsbetingelsernes § 2, stk. 3, sammenholdt med § 5, stk. 1. Videre anførte selskabet bl.a.:

"Vi har ved vores vurdering af sagen lagt vægt på, at politiet har henlagt sagen med den begrundelse, at der ikke er rimelig formodning om, at der er begået et strafbart forhold. Vi har endvidere lagt vægt på Ankenævnets afgørelse samt, at vores kunde har bevisbyrden for, at der er tale om en dækningsberettiget skade.

Vælger vores kunde alligevel at føre sagen, kan De til sin tid sende os en kopi af afgørelsen og en opgørelse over sagens omkostninger, hvorefter vi vil vurdere sagen på ny."

I skrivelse af 14/9 2005 til klagernes advokat anførte selskabet bl.a.:

"Af de fremsendte bilag fremgår det, at der efter Deres klient har overtaget fritidshuset, er sket frostsprængning af rørinstallationer og deraf følgende vandskade som en direkte konsekvens af, at vandanlæg ikke var korrekt tømt for vand ved lukning af fritidshuset for vinteren, samt at stophanen på grunden er åbnet af ukendte personer.

Der er således ikke tale om en skade/skaderisiko som var til stede, da Deres klient overtog ejendommen, hvorfor skadedefinitionen jf. forsikringsbetingelsernes afsnit 3 ikke er opfyldt.

Med hensyn til Deres henvisning til J.L. fra VVS-firmaet K.L.'s udtalelse om, at defekt ved indvendig stophane ved toilet kunne have medført, at skaden var opstået selv om denne hane havde været lukket, finder vi det ikke relevant at tage stilling til dette hypotetiske spørgsmål, i relation til den opståede skade.

Faktum er, at hanen ikke var lukket, og at årsagen til at rørinstallationer er frostsprængt, er en følge af, at vandanlægget ikke var korrekt tømt for vand forud for lukning af fritidshuset for vinteren.

Med henvisning til foranstående skal vi meddele Dem, at vi ikke kan anerkende erstatningspligten."

Parterne førte herefter yderligere korrespondance.

Klagernes advokat har herefter indbragt sagen for nævnet, hvor hun har gjort gældende, at selskabet skal yde retshjælpsdækning. Advokaten er af den opfattelse, at selskabet må tilpligtes at dække den skete skade, idet klagerne ikke kan bebrejdes, at stop-

hanen placeret ved vejen blev åbnet af uvedkommende. Endvidere finder advokaten det kritisabelt og problematisk, at det er selv samme selskab, som sagen agtes anlagt mod, der behandler ansøgning om retshjælpsdækning.

Endvidere har klagernes advokat indbragt selskabets afslag på forsikringsdækning over ejerskifteforsikringen for nævnet. Af klageskrivelsen fremgår bl.a.:

> "Da det må lægges til grund, at fejlen ved ejendommens installation var af en sådan art, at en frostsprængning kunne være opstået også selvom hovedafbryderen indendørs havde været lukket, er det min opfattelse, at Tryg Forsikring må anerkende forsikringsdækningen under ejerskifteforsikringen."

I selskabets skrivelse af 12/1 2006 til nævnet hedder det bl.a.:

> "RETSHJÆLPSBEDØMMELSEN:
>
> Efter vi har modtaget klagen fra Ankenævnet, har vi gennemgået sagen på ny.
>
> …
>
> Da Ankenævnet ud fra de foreliggende oplysninger har afsagt en enstemmig kendelse om, at det var korrekt at afvise at dække vandskaden, alene med en bemærkning om, at nævnet ikke kan bedømme, om og i hvilket omfang skaden eventuelt er blevet forværret, som følge af, at stophanen blev åbnet af uvedkommende, mener vi, at vi med rette har afvist at give forhåndstilsagn om retshjælpsdækning med henvisning til betingelsernes § 2, stk. 3 og § 5, stk. 1.
>
> Det er fakta, at installationerne i huset ikke var blevet tømt for vand, og at huset ikke var opvarmet. Vi henviser igen til vores taksators breve af 2. februar og 2. juni 2004, hvoraf blandet andet fremgår:
>
> - Hovedhane ved toilet var på besigtigelsen åben.
> - Der var intet tegn på aftapning af anlægget.
> - Alle toiletter var fyldte med vand inkl. vandlås i toilet, og der kunne ikke konstateres noget frostvæske i disse.
> - Afløbsvandlåse var ligeledes uden frostvæske.
> - Alle vandhaner var lukket.

Vores kunder kan ikke føre bevis for, at årsagen til frostsprængningen ikke skyldes, at fritidshuset ikke var opvarmet, og at sikkerhedsforskriften ikke var overholdt.

Advokaten henviser til, at Ankenævnet i sin kendelse nr. 64.482 bemærkede, at nævnet ikke 'på det foreliggende grundlag kan bedømme, om og i hvilket omfang skaden eventuelt måtte være forværret som følge af, at stophanen blev åbnet af uvedkommende'.

Vores taksator har udfærdiget en skitse over de 2 stophaner mv., og har anført:
Såfremt fritidshuset skulle lukkes forsvarligt ned for vinteren, skulle blandt andet følgende have været gjort:

- påfyldning af kølervæske i toiletvandlås samt håndvaskevandlås
- aftapning af rør, samt udtømning af disse med en pumpe. Dette gøres ved at lukke for stophane i målerbrønd, og åbne for alle aftapningssteder samt aftapningsventil i målerbrønd. Vandet i rørene vil på grund af tyngdekraften selv løbe ud i målerbrønden. For at sikre sig, at rørene er udtømt pumpes der ud med fx en cykelpumpe. Der er i målerbrønden af vvs-installatøren monteret en ventil til samme formål.
- når dette er gjort, lukkes alle stophaner.

Hvis der kommer en og åbner for stophanen i målerbrønden, vil vandet ikke komme ind i huset, da luften som står i røret vil komprimere sig bag den indvendige stophane og derfor stå under gulvniveau i huset, hvor frosten ikke kan nå ind.

Dette betyder, at det - såfremt kunderne havde lukket fritidshuset korrekt ned for vinteren - ikke ville have nogen betydning, at stophanen blev åbnet af uvedkommende.

Vi finder således, at vi med rette har afvist at give forhåndstilsagn om retshjælpsdækning, hvorfor vi må fastholde vores afgørelse.

Til støtte for vores afgørelse vedlægges kopi af kendelse nr. 59.520, nr. 61.521 og nr. 65.683 i denne sagstype, hvor hovedsagen også er afgjort af Ankenævnet.

8. 68.048

I forbindelse med den anmeldte skade under ejerskifteforsikringen, jf. nedenfor, har advokaten fremlagt en erklæring af 15. juni 2004 fra vvs-firmaet K.L.

Hertil skal vi bemærke, at fritidshusforsikringen blandt andet ikke dækker skader, der skyldes fejlmontering eller fejl ved fremstillingen af dele til eller ved opførelsen af de forsikrede bygninger og øvrige forsikrede genstande.

…

Vi har noteret os, at advokat K.M. finder det 'kritisabelt og problematisk, at det er selv samme forsikringsselskab, som sagen agtes anlagt imod, der nu behandler ansøgning om retshjælpsdækning'.

Hertil skal vi bemærke, at retshjælpsforsikring ikke kan tegnes særskilt i Danmark. Retshjælpsforsikringen knytter sig altid til hovedpolicen, i dette tilfælde fritidshusforsikringen, hvilket er årsagen til, at vi har behandlet ansøgningen.

…

VORES VURDERING UNDER EJERSKIFTEFORSIKRINGEN:

…

Vores kunde overtog ejendommen den 1. september 2003. Der er anmeldt en vandskade i sommerhus som følge af frostsprængning af rørinstallationer, og denne skade er sket i efteråret/vinteren 2003/2004. Skaden blev opdaget i januar 2004.

Forholdet/frostsprængningen mv. er således sket efter, at vores kunde har overtaget ejendommen. Der er således ikke tale om en skade, der var til stede, da kunderne overtog ejendommen, og der er derfor ikke dækket under ejerskifteforsikringen.

Det fremføres af vores kunders advokat, at den indvendige stophane ikke opfyldte myndighedernes krav, samt at stophanen skulle kunne have forårsaget udsivning af vand og dermed frostsprængning af rørinstallationerne, uanset om hanen havde været lukket eller ej. Advokaten henviser til en erklæring af 15. juni 2004 fra vvs-firmaet K.L.

Vi bemærker, at erklæringen af 15. juni 2004 først ses fremlagt ved advokatens brev af 13. juli 2005, hvor skaderne i fritidshuset var udbedret.

I erklæringen hedder det blandt andet: 'Det var tydeligt, at funktionen og installationen af den indendørs afbryder af vandet ikke opfyldte myndighedernes krav, hvorfor den måtte laves om. Fejlen ved installationen var af en sådan art, at frostsprængninger meget vel kunne være opstået også selvom hovedafbryderen indendørs havde været lukket.'

Det fremgår slet ikke af erklæringen, hvilke fejl og mangler der - angiveligt - skulle være tale om ved den indvendige stophane, og det er heller ikke beskrevet, hvilke krav fra myndighederne, der angiveligt - ikke skulle være opfyldt.

Vi bemærker i denne forbindelse, at det er vores kunder, der har bevisbyrden for, at der er indtruffet en dækningsberettiget skade i henhold til forsikringsbetingelserne.

Idet vi samtidig henviser til kendelsen vedrørende skaden på fritidshusforsikringen, nr. 64.482, samt det ovenfor anførte, skal vi igen bemærke:

- Ejendommen havde ikke været opvarmet før forholdet opstod
- Hovedhane ved toilet var åben
- Der var intet tegn på aftapning af anlægget
- Alle toiletter var fyldte med vand inkl. vandlås i toilet, og der kunne ikke konstateres nogen frostvæske i disse
- Afløbsvandlåse var ligeledes uden frostvæske
- Alle vandhaner var lukket

Vores taksator har også efterfølgende redegjort for, hvordan en forsvarlig lukning af sommerhuset for vinteren skulle udføres.

Advokaten anfører over for Ankenævnet, at 'en fejl ved den indvendige hovedhane medførte nærliggende risiko for skade, og at denne risiko var til stede, da mine klienter overtog ejendommen.'

Ud fra oplysninger i sagen finder vi det på ingen måde sandsynliggjort af advokaten, at der, da vores kunder overtog ejendommen, var sådanne fysiske forhold ved bygningerne/den indvendige stophane, at disse udgjorde en nærliggende risiko for skader på de forsikrede bygninger.

Vi henviser endvidere til, at ejerskifteforsikringen ikke dækker forhold, der alene består i ulovligheder, jf. de ovenfor citerede betingelser.

Faktum er stadig at stophanen indvendig ikke var lukket, samt at årsagen til frostsprængningen var, at vandanlægget ikke var lukket korrekt ned for vinteren, og at huset var uopvarmet.

Vi fastholder således, at forholdet skyldes den ikke korrekte nedlukning af huset for vinteren, og at der derfor ikke er tale om en dækningsberettiget skade over ejerskifteforsikringen.

Vi har uformelt haft kontaktet L.B. fra Teknologisk Institut pr. telefon. L.B. oplyser, at hvis der kunne komme vand ind i rørsystemet, uanset at den indendørs stophane havde været lukket fx på grund af en utæthed, vil der ikke ske nogen frostsprængning af rørene, hvis der ellers er lukket forsvarligt ned for vinteren.

Dette begrundes med, at hvis man lader alle vandhaner være åbne, vil vandet kunne rende videre igennem systemet, og det vil ikke fryse, da vandet fra undergrunden har en gennemsnitstemperatur på ca. 5-8 grader.

Vi bemærker igen, at det fastholdes, at advokaten ikke har godtgjort, at der var en dækningsberettiget skade under ejerskifteforsikringen."

Klagernes advokat har indhentet en udtalelse fra en energimontør, der udtaler, at sommerhuset efter hans opfattelse er korrekt lukket ned.

Nævnet er forelagt skitsen over de 2 stophaner, der er vedlagt sagen.

11. 68.048

Forsikringsbetingelserne for fritidshusforsikringen indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**Fællesbestemmelser**

…

8 Generelle undtagelser og begrænsninger

…

Skader, der skyldes fejlmontering eller fejl ved fremstillingen af dele til eller ved opførelsen af de forsikrede bygninger og de øvrige forsikrede genstande, er ikke dækket."

Forsikringsbetingelserne for retshjælpsforsikringen indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**§ 2. Hvilke tvister er dækket af retshjælpsforsikringen?**

…

3. Selskabet skal - på det foreliggende grundlag - afgive udtalelse om, hvorvidt tvisten er dækket af forsikringen eller ikke. Selskabet har både ret og pligt til at give udtryk for tvivl om sagens rimelighed. Dækningstilsagn er begrænset til omkostninger, der står i et rimeligt forhold til sagens genstand.

…

§ 5. Hvilke omkostninger er ikke dækket af retshjælpsforsikringen?

1. Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, f.eks. fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi disse ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand.

Forsikringsbetingelserne for ejerskifteforsikringen indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**3. Hvad dækker Ejerskifteforsikringen?**

Forsikringen dækker udbedring af aktuelle skader samt fysiske forhold ved bygningerne, der giver nærliggende risiko for skader på de forsikrede bygninger eller bygningsdele.

12. 68.048

Ved skade forstås brud, lækage, deformering, svækkelse, revnedannelse, ødelæggelse eller andre fysiske forhold i bygningen, der nedsætter bygningens værdi eller brugbarhed nævneværdigt i forhold til tilsvarende intakte bygninger af samme alder i almindelig god vedligeholdelsesstand. Manglende bygningsdele kan være en skade.

Ved nærliggende risiko for skade forstås, at der erfaringsmæssigt vil udvikle sig en skade, hvis der ikke sættes ind med særligt omfattende vedligeholdelsesarbejde eller andre forbyggende foranstaltninger.

Forsikringen dækker skader/skaderisici, som var til stede, da sikrede overtog ejendommen, og som konstateres og anmeldes i forsikringstiden."

Nævnet udtaler:
Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet det ikke urimeligt, at klagerne ved en domstolsbehandling vil søge at få vurderet, om skadeomfanget ville være blevet anderledes, hvis der ikke var åbnet for stophanen. Selskabet skal yde retshjælpsdækning til dette spørgsmål.

Efter nævnets opfattelse kan det anmeldte forhold ved den indvendige stophane ikke henføres til en dækningsberettigende begivenhed som beskrevet i de for ejerskifteforsikringen gældende forsikringsbetingelser.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Tryg Forsikring A/S, skal yde retshjælpsdækning til en sag om det sandsynlige skadeomfang, hvis den ukendte skadevolder ikke havde åbnet for stophanen.

Klagen i øvrigt kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen